

## USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 20. února 2007 o odvolání obžalovaného XXX, nar. XXX, trvale bytem XXX, nyní XXX a manželky obžalovaného XXX, nar. XXX, bytem XXX proti rozsudku Okresního soudu v Pardubicích ze dne 25. 10. 2005, č. j. 20T 56/2005 - 210, takto:

*Odvolání obžalovaného a jeho manželky XXX se podle § 256 tr. řádu zamítají.*

### Odůvodnění

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný uznán vinným trestným činem znásilnění podle § 241 odst. 1 tr. zákona a odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na 6 let, pro jehož výkon byl zařazen podle § 39a odst. 2 písm. c) tr. zákona do věznice s ostrahou.

Podle skutkových zjištění okresního soudu se shora uvedeného trestného činu dopustil tím, že dne 26.3.2005 v přesně nezjištěnou dobu v časných ranních hodinách kolem 01,00 až 03,20 hod. v prostorách budovy XXX pod pohrůžkou ublížení na zdraví, zabití a přímým fyzickým násilím spočívajícím v úderech otevřenou dlaní do obličeje, donutil poškozenou XXX k orálnímu sexu a poté ji za stejných okolností svlékl, povalil na lavici a proti její vůli na poškozené vykonal soulož.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonné lhůtě odvolání obžalovaný do výroků o vině i trestu. Zdůraznil, že prakticky jediným důkazem, který jej přímo usvědčuje, je výpověď samotné poškozené, tu však označil za rozpornou, nevěrohodnou a rozcházející se s dalšími důkazy. Zpochybnil i psychologický znalecký posudek zpracovaný k posouzení osobnosti poškozené, když přibraná znalkyně se naprosto nepřipustným způsobem vyjadřovala k věrohodnosti výpovědi poškozené a posudek zpracovávala znalkyně s kvalifikací na dětskou psychologii. Okresní soud podle něho pochybil, pokud odmítl zkoumání duševního stavu poškozené znalcem psychiatrem, když podle vyjádření lékařky - psychiatra MUDr. Frátrkové nebyla poškozená ani schopna účasti na soudním jednání.

V odvolání obžalovaný poukázal na řadu nesrovnalostí ve výpovědi poškozené, které zásadně zpochybňují její věrohodnost. V popisu události, který podala, schází zhruba jedna hodina, když uvedená událost se měla odehrávat v rozmezí asi dvou hodin. Poškozená rozhodně nevyužila dostupných možností přivolání pomoci, když se mohla obrátit buď na vrátného a srozumitelně jej požádat o pomoc, nebo mohla snadno z mobilního telefonu přivolat policii. Sama přitom do budovy přišla s obžalovaným dobrovolně, měla se zde zdržovat dlouhou dobu a následně měla reálný důvod před svým přítelem předstírat, že ji obžalovaný zadržoval proti její vůli, aby tak zdůvodnila, že propásla schůzku. Na těle poškozené nebyly zjištěny žádné známky násilí a obžalovaný si opatřil i vyjádření renomovaného sexuologa XXX, který po prostudování dokumentace zkonstatoval, že na poškozené nebyl s největší pravděpodobností nejméně několik dní před vyšetřením vykonán násilný pohlavní styk.

Ani další důkazy provedené v průběhu řízení neprokázaly jednoznačně hodnověrnost výpovědi poškozené. Vyšetření biologických stop zkouškou DNA neuvěřilo jednoznačně obžalovaného jako původce těchto stop, ani v květináči, o němž poškozená hovořila, nebyla spolehlivě prokázána existence moči. Neúplně zůstalo i zkoumání psychického stavu poškozené, když okresní soud odmítl návrh na vypracování nového posudku z oboru psychologie a psychiatrie. Nebylo zohledněno ani to, že poškozená se vyhýbala výsledku před soudem. Na těle poškozené nebyly zjištěny ani žádné známky násilí, stejně tak jako na těle obžalovaného nebyly shledány žádné známky obrany poškozené. Popis skutkového děje v napadeném rozsudku je pak velmi obecný a málo konkrétní, přestože šlo o událost probíhající dlouhou dobu a děj by bylo možné rozdělit do více jednotlivých fází, přičemž prvky násilí a výhrůžek se mohly projevit jen třeba v některé fázi.

Obsáhlé výhrady vznesl obžalovaný k výsledku analýzy DNA ze zajištěných stop, kterou prováděla Policie ČR. K tomu předložil odborné vyjádření vypracované společností Forenzní DNA servis, s. r. o., z něhož vyplývá, že odborná vyjádření zpracovaná policií vykazují podstatné formální nedostatky, neoznačují jednotně zkoumaný materiál, zmiňují opakované zkoumání, ačkoliv měl být materiál už při prvním zkoumání spotřebován, a ve druhém odborném vyjádření ze dne 12. 8. 2005 hovoří o směsném DNA profilu, ač byla prováděna analýza Y-chromozomu, což implikuje, že měly být detekovány alely Y-chromozomu od více osob mužského pohlaví, čemuž ale nenasvědčuje ani výsledek prvního odborného vyjádření, ani zjištěné alely ve směsném DNA profilu. Dále vyjádření Forenzního DNA servisu uvádí, že pravděpodobně nebyla použita metoda diferenciální izolace DNA, která by umožnila eliminovat nejednoznačné výsledky zkoumání.

Obžalovaný namítl, že Policie ČR není vůbec kvalifikována ke zpracování analýzy DNA, vytkl dále, že v textu odborných vyjádření nebyly používány jednoznačné pojmy pro označení zkoumaného materiálu, střídavě byly uváděny modré kalhotky a spodní prádlo, jindy poševní výtěr nebo podložní sklíčka, a zkoumání několika vzorků, vatového tampónu a dvou podložních sklíček byl přiřazen jediný společný výsledek, což obžalovaný nepokládá za možné.

Za nepřiměřeně přísný pak označil obžalovaný i uložený nepodmíněný trest odnětí svobody. Ve svém odvolání navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil okresnímu soudu k novému projednání a rozhodnutí, případně aby byl po zrušení napadeného rozsudku zproštěn obžaloby.

Obsahově shodné odvolání podala i manželka obžalovaného prostřednictvím obhájce, kterého obžalovanému zvolila.

S ohledem na obsah odvolání obžalovaného a charakter uplatněných námitek musel odvolací soud přezkoumat ve smyslu § 254 tr. řádu všechny výroky napadeného rozsudku z hlediska jejich zákonnosti a odůvodněnosti a přezkoumal i správnost postupu řízení, které vydání rozsudku předcházelo. Následně pak dospěl k těmto závěrům.

Napadený rozsudek vzešel z řízení, které proběhlo v souladu s trestním řádem a nebylo zatíženo podstatnými vadami, jež by mohly mít vliv na správnost a zákonnost výroků rozsudku. Okresní soud respektoval ustanovení tr. řádu zajišťující právo na obhajobu a i ustanovení směřující k řádnému objasnění věci a realizaci jednotlivých důkazů. Okresní soud po obsáhlém dokazování dostatečně objasnil skutkový stav věci ve smyslu § 2 odst. 5 tr. řádu, provedené důkazy podrobně vyhodnotil ve smyslu § 2 odst. 6 tr. řádu a nepochybil, když dospěl k závěru, že obžalovaný spáchal trestný čin znásilnění podle § 241 odst. 1 tr. zákona.

Odůvodnění rozsudku odpovídá ustanovení § 125 odst. 1 tr. řádu. Okresní soud svůj postup náležitě vysvětlil a nelze mu vytknout, že by se dopustil nějaké nesprávnosti, např. že by některý důkaz nebo významnou okolnost pominul, že by některý důkaz hodnotil v rozporu s jeho obsahem, nebo že by z důkazů vyvodil skutečnosti, které z nich logicky nevyplývají. Krajský soud poukazuje na správnou argumentaci odůvodnění napadeného rozsudku a k námitkám podaného odvolání uvádí následující.

Okresní soud se logicky zaměřil při hodnocení důkazů na podrobný rozbor obsahu výpovědi samotné poškozené a tuto výpověď hodnotil jednak samostatně z pohledu logického popisu průběhu události, přesvědčivosti popisu děje, v kontextu s hodnocením osobnosti poškozené, jak byla popsána ve zpracovaném posudku z odvětví psychologie, tak i ve spojení s dalšími důkazy, zejména objektivními stopami, které byly nalezeny na oblečení a těle poškozené a na místě činu. Podrobně se okresní soud zabýval i hodnocením výpovědi samotného obžalovaného a důvodně poukázal na rozpory, které zpochybnily věrohodnost jeho vlastní obhajoby. I když je výpověď poškozené klíčovým důkazem, nelze v žádném případě říci, že by to byl důkaz jediný, na němž by byl výrok o vině založen. Popis události udaný poškozenou potvrzuje nález nedopalků cigaret i odložených sponek a náušnic, významným důkazem svědčícím ve prospěch výpovědi poškozené oproti tvrzení obžalovaného byla zjištěná přítomnost spermatu, přičemž jeho zkoumání nevyloučilo obžalovaného jako původce této stopy. I když nebylo možné provést individuální

ztotožnění, přesto jde o důkaz podporující verzi poškozené. Také výpověď nočního hlídače XXX o chování poškozené před odchodem z budovy a v době, kdy si obžalovaný zašel pro cigarety ke svědkovi, výpovědi přítele poškozené XXX i dalších kamarádů, kteří byli přítomni při odchodu poškozené z budovy, kde došlo k zadržení obžalovaného, podporují výpověď poškozené a po zhodnocení uvedených důkazů lze bez důvodných pochybností dospět k závěru, že skutečně mezi poškozenou a obžalovaným došlo nejen k orálnímu styku, ale i k běžnému pohlavnímu styku, k čemuž však byla poškozená donucena závažnými pohrůžkami obžalovaného i přímým násilím, které mohla vnímat jako výraznou hrozbu, zejména pokud k němu došlo v nočních hodinách v prostorách prázdné budovy. I když posuzovaný děj probíhal po delší dobu, když měl být přerušován odchodem obžalovaného pro cigarety nebo nutností vykonat potřebu, přesto lze z obsahu výpovědi poškozené vyvodit, že k popsáním sexuálním aktivitám byla přinucena ze strany obžalovaného, z její strany nešlo o jednání dobrovolné, ale vynucené přímými hrozbami doprovázenými i určitým násilím, jež mělo zdůraznit hrozbu realizace předchozích výhrůžek.

V napadeném rozsudku se okresní soud dostatečně zabýval i odmítnutím návrhů na další doplnění dokazování, věrohodnost výpovědi poškozené zhodnotil samostatně na podkladě podrobného rozboru této výpovědi a jejím porovnáním s obsahem dalších důkazů, a nevycházel v tomto směru z vyjádření přibrané znalkyně. To však nebránilo v použití uvedeného důkazu, tedy psychologického znaleckého posudku, při zhodnocení rozumových a povahových schopností poškozené, když i z popisu jejího chování lze usuzovat na určité rysy osobnosti, které se shodují s hodnocením znalkyně. Znalkyně, která vyšetřovala osobu poškozené, je zapsána v seznamu znalců pro odvětví psychologie a pokud má další kvalifikaci i pro pedopsychologii, nijak to nezpochybňuje její způsobilost k psychologickému vyšetření dospělé osoby. To, že poškozená vyhledala pomoc psychiatra po předmětné události a projevila obavy z výsledku před soudem, lze vysvětlit traumatizací poškozené v důsledku předchozího prožitku a z jejího chování ani ze znaleckého zkoumání nevyplývají reálné pochybnosti o jejím duševním stavu, které by vyžadovaly zvláštní psychiatrické zkoumání. Ze způsobu chování obžalovaného ve spojení s vyjádřením znalce psychiatra, který obžalovaného navštívil ve věznici, bylo možné také dovodit, že nevznikají podstatné pochybnosti o příčetnosti obžalovaného, a proto nebylo nutné zpracovávat ani znalecký posudek k posouzení jeho duševního stavu.

Odvolací soud v dané věci rozhodoval o odvolání obžalovaného a jeho manželky již opakovaně, neboť předchozí rozhodnutí tohoto soudu bylo zrušeno nálezem Ústavního soudu ze dne 3. 10. 2006, sp. zn. I. ÚS 74/06. Důvodem zrušujícího rozhodnutí byla podle odůvodnění rozhodnutí ústavního soudu skutečnost, že se odvolací soud ve svém dřívějším rozhodnutí nevypořádal s určitou námitkou obžalovaného, která byla současně i návrhem na doplnění dokazování, jež tak byl pomínut. Konkrétně šlo o výtku, že v pořadí druhá analýza DNA neobsahovala tabulku s alelami, která by mohla alespoň prokázat závěr provedeného zkoumání analýzy.

V dalším řízení proto odvolací soud jednak vyžádal uvedenou tabulku obsahující výsledky zkoumání 11 alel a s ohledem na obsah námitek obžalovaného a obžalovaným předložené vyjádření společnosti Forezní DNA servis, s. r. o. vyžádal od odboru kriminalistické techniky a expertiz Policie ČR, Správy Východočeského kraje písemně doplnění dvou původních odborných vyjádření. Následně pak také umožnil obžalovanému vyslechnout policistu npor. XXX, který odborné zpracování vypracoval a prováděl vlastní analýzu. Jak z písemného vyjádření Policie ČR, tak z výsledku zpracovatele vyplynulo, že při formulaci textu druhého odborného vyjádření, které popisovalo výsledky DNA analýzy Y-chromozomu došlo k písařské chybě, když DNA profil byl označen jako směsný, ač při tomto zkoumání již nešlo o směsný profil. Toto chybné označení bylo převzato z textu předchozího odborného vyjádření. Zkoumaný materiál byl v průběhu vyšetření spotřebován, samotnou zkoušku již tedy nelze opakovat. Při druhé analýze byl použit izolát z první analýzy. Ke zkoumání byl předložen jednak vatový tampón a dvě podložní sklička obsahující poševní výtěr, tento materiál byl také někdy v textu označován jako poševní výtěr a materiál z modrých spodních kalhotek byl také označován jako spodní prádlo. Uvedené vzorky byly zkoumány samostatně, ale výsledek DNA analýzy byl u všech shodný, proto byly alely zjištěné z těchto vzorků na jediném řádku tabulky přiřazeny všem těmto zkoumaným vzorkům. Zpracovatel pak vyčíslil i vysoký stupeň pravděpodobnosti, že zjištěný DNA profil náleží obžalovanému.

Po doplněném dokazování nepokládal odvolací soud za potřebné provádět ještě důkazy další, a to ani výsledkem XXX, který zpracoval vyjádření za společnost Forezní DNA servis, s. r. o.. I toto odborné vyjádření obsahuje písařské chyby, kdy hovoří o „XXX, nar. XXX“, především však bylo vydáno společností, která není zapsána v seznamu ústavů nebo znaleckých pracovišť vedeném Ministerstvem spravedlnosti ČR a není tak oprávněna zpracovávat znalecké posudky. Ani sám XXX není zapsán v seznamu soudních znalců. Jako nedůvodné odmítl odvolací soud námítky obžalovaného, že Policie ČR není kvalifikována k provádění DNA expertizy. V prvním oddíle seznamu ústavů kvalifikovaných k provádění znalecké činnosti vedeného na Ministerstvu spravedlnosti ČR je zapsána Policie ČR, Správa Východočeského kraje, OKTE Hradec Králové pro obor znalecké činnosti kriminalistika a pro řadu jednotlivých odvětví, mimo jiné i pro odvětví kriminalistická genetická expertiza.

Námítky obžalovaného, že by snad vzorek spermatu z výtěru poškozené mohl pocházet od více mužů, nejsou důvodné. V doplňku odborného vyjádření bylo vysvětleno, že při analýze Y-chromozomu byl termín směsný profil použit omylem a výsledky zkoumání potvrzují, že šlo o sperma jediného muže. Tomu ostatně nasvědčuje i stanovisko společnosti Forezní DNA servis. Kromě toho z dokazování vyplývá, že již od zhruba dvaceti hodin předchozího dne se poškozená nepřetržitě nacházela ve společnosti obžalovaného a až do doby lékařského vyšetření kolem 05.00 hod. tedy nemohla mít pohlavní styk s jiným mužem. Nález spermatu v poševním výtěru poškozené, který je s velmi vysokou pravděpodobností spermatem obžalovaného, tedy významně podporuje věrohodnost výpovědi

poškozené o tom, že mezi ní a obžalovaným došlo k pohlavnímu styku, což obžalovaný po celé řízení popíral.

Přestože byl ve výroku o vině skutek popsán velmi stručně, zachytil přesto dostatečně srozumitelně a určitě základní průběh události a podstatu jednání obžalovaného, který si násilím a pohrůzkami bezprostředního násilí vynutil na poškozené jak soulož, tak i jiný obdobný pohlavní styk, čímž došlo k naplnění znaků trestného činu znásilnění podle § 241 odst. 1 tr. zákona. Poškozená neuváděla, že by vůči ní obžalovaný použil nějaké zvlášť intenzivní násilí, ale pokud na osamělém místě v prázdné budově v nočních hodinách pronesl vůči poškozené závažné výhrůžky doprovázené několika políčky do obličeje, šlo o jednání, které mohlo postačovat k překonání odporu výrazně mladší a fyzicky slabší poškozené. Samotné políčky do obličeje nemusely na těle poškozené zanechat zjevné poranění a sama poškozená ani nehovořila o tom, že by se obžalovanému bránila způsobem, který by zanechal poranění na jeho těle. Vykonání soulože na čalouněné lavici v prostorné čekárně pokládá i odvolací soud za technicky možné.

Z uvedených důvodů dospěl odvolací soud k závěru, že skutková zjištění, která vyvodil okresní soud z provedených důkazů, lze pokládat za přesvědčivě prokázaná a výpověď poškozené podpořená dalšími zmíněnými důkazy, výpovědi vrátného XXX o snaze poškozené signalizovat žádost o pomoc, údaj o telefonických hovorech, kdy se poškozená pokoušela přivolat pomoc, nález odložených věcí na místě činu, závěry psychologického vyšetření poškozené a nikoliv na posledním místě zjištění, že v poševním výtěru poškozené se nachází sperma, které s velmi vysokou pravděpodobností pochází od obžalovaného, to byly důkazy, ze kterých okresní soud na podkladě jejich podrobného rozboru vyvodil přesvědčivé závěry o věrohodnosti tvrzení poškozené, pokud popsala, že obžalovaný si na ní vynutil pohlavní styk násilím a pohrůzkami dalšího násilí. Odvolací soud proto neshledal důvody, pro něž by bylo třeba výrok o vině rušit nebo měnit.

I když byl obžalovanému uložen poměrně důrazný trest, nelze pominout, že už v minulosti byl obžalovaný odsouzen za zvlášť závažnou úmyslnou trestnou činnost a nyní posuzovaného jednání se dopustil ve zkušební době podmíněného odsouzení pro obdobnou trestnou činnost spojenou s násilným útokem na ženu. Vzhledem k charakteru spáchané trestné činnosti, recidivě obžalovaného, jeho dřívějším odsouzením a spáchání trestné činnosti ve zkušební době podmíněného odsouzení, nelze dovodit, že by trest odnětí svobody uložený mírně nad polovinou trestní sazby byl trestem nepřiměřeně přísným. Odvolací soud proto neshledal důvody ke změně druhu a výměry trestu, když při spáchání trestné činnosti a osobě obžalovaného nebylo možné pokládat za dostačující jiný než nepodmíněný trest odnětí svobody. Za podmínek uvedených v § 39a odst. 2 písm. c) tr. zákona pak byl obžalovaný správně zařazen pro výkon trestu do věznice s ostrahou.

Vzhledem k tomu, že všechny výroky napadeného rozsudku byly shledány jako správné a v souladu se zákonem a námitkám odvolání obžalovaného a jeho manželky nelze přisvědčit, byla tato odvolání jako nedůvodná podle § 256 tr. řádu zamítnuta.

**Poučení:** Proti tomuto rozhodnutí **není** další řádný opravný prostředek přípustný.

Nejvyšší státní zástupce a obviněný však mohou proti tomuto rozhodnutí podat **dovolání**. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Dovolání se podává u okresního soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. Navrácení lhůty k navrácení dovolání není přípustné. Dovolání jen proti důvodům rozhodnutí není přípustné.

O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ČR v Brně.

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr. řádu) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) nebo § 265b odst. 2 tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.

Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno a důvody dovolání lze měnit jen pod dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Pardubicích dne 20. února 2007

**JUDr. Aleš Holík**  
předseda senátu